

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519200292
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3519200292.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Gabriely Janákovcej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o C., trvale bytom ako matka, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., dieťa rodičov R., právne zastúpenej I. a B., právnej zastúpený I., za účasti Z. a starých rodičov J., o návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému, na odvolanie matky maloletého proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10. februára 2022, č.k. 11P/6/2019 - 644, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. p o t
v r d z u j e a vo výroku IV., V., VI. m e n í tak, že :

Po skončení realizácie výchovného opatrenia j e o t e c o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. L. každý párný víkend od soboty v čase od 09.00 hod. do 15.00 hod. po dobu prvých 3 mesiacov a následne j e o t e c o p r á v n e n ý stretávať s mal. L. každý párný víkend od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod..

Otec si maloletého v určenom čase v y z d v i h n e v mieste bydliska matky a v
určenom čase maloletého matke odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka s a z a v ä z u j e maloletého na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a
otcovi odovzdať.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zveril mal. L. do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloletého a spravovať majetok maloletého majú obaja rodičia. Výrokom II. otca zaviazal prispievať na výživu mal. L. sumou 50,- eur mesačne, k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od podania návrhu. Výrokom III. uložil rodičom maloletého a mal. L. povinnosť podrobiť sa odborného poradenstvu, psychologickému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny C., pracovisko L., každý pondelok od 15.30 hod. do 17.30 hod. počas 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom IV. upravil styk otca s mal. L. tak, že otec je oprávnený sa s ním stretávať každý párný víkend od piatka od 15.30 hod. do nedele do 18.00 hod.. Výrokom V. upravil povinnosť otca vyzdvihnúť si maloletého v určenom čase a v mieste bydliska matky a v určenom čase maloletého matke odovzdať v mieste bydliska matky. Výrokom VI. zaviazal matku maloletého na stretnutia s otcom včas a riadne pripraviť a otcovi odovzdať. Výrokom VII. návrh starých rodičov na úpravu stretávania s mal. L. zamietol. Výrokom VIII. súd konanie o návrhu otca na zmenu zverenia vylúčil na samostatné konanie a výrokom IX. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 24 ods. 4, 5, § 37 ods. 2 písm. d/, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Uviedol, že mal. L. pochádza zo vzťahu R. E. a B. J.. Rodičia žili v spoločnej domácnosť od roku 2012 do roku

2016, kedy matka odišla s mal. L. do nájomného bytu v L. pre nehody s otcom maloletého a požívanie alkoholu, po požití ktorého matke vulgárne nadával, osočoval ju a jedenkrát ju udrhel do tváre. Otec odišiel bývať do C. k svojim rodičom, kde žije doposiaľ. Do roku 2019 sa rodičia striedali v starostlivosti o maloletého. Matka dovtedy nespochybňovala starostlivosť otca o maloletého, potvrdila, že otec sa o maloletého riadne staral a v starostlivosti mu pomáhali jeho rodičia. V rovnakom období ako začala matka udržiavať vzťah s novým partnerom a žiť v spoločnej domácnosti a vo februári 2019 si podala návrh na súd, ktorým žiadala zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti, otec začať požívať alkohol vo väčšej miere. Matke posielal vulgárne SMS správy, v ktorých sa jej vyhrážal, vulgárne jej nadával, začo bol aj postihnutý v priestupkovom konaní. So zverením maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti matky otec nesúhlasil. Mal aj naďalej záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Matka vo svojom návrhu pripustila, že ak bude otec abstinovať, bude súhlasiť opäť so striedavou starostlivosťou o mal. L.. Matke vyčítal, že ho opustila a teraz mu chce vziať aj syna. Konflikty medzi sebou rodičia riešili aj pred maloletým. Otec sa voči matke vulgárne správal aj v prítomnosti maloletého. Maloletý tieto hádky rodičov vnímal. Nepáčilo sa mu, že otec na matku kričal a nadával jej a je nepochybné, že otec nereguloval svoje správanie. U otca znalec zistil vyššiu emocionálnu vzrušivosť, má tendenciu reagovať emotívne na podnety, ktoré sú výrazne frustračnej povahy. Znalec v trestnom konaní tiež zistil, že heteroagresívne správanie sa otca spolu s konzumáciou alkoholu mohlo mať dopad na nepohodu a nekvalitu v živote poškodenej matky maloletého. Konanie otca mohla prežívať ako neprimerané, najmä časté telefonáty, SMSky, vyhľadávanie jej osoby, údajné sledovanie a urážky v nej mohli vyvolať obavy a strach. Matka maloletého má oslabené vnútorné zdroje na vyrovnávanie sa so záťažou a konanie otca jej mohlo spôsobovať psychickú vyčerpanosť. Neodkladným opatrením zo dňa 01.03.2019 bolo vyhovené návrhu matky, maloletý bol dočasne zverený do jej osobnej starostlivosti a bol upravený styk maloletého s otcom. Tiež bol otcovi uložený zákaz priblížiť sa k matke, akoukoľvek formou ju kontaktovať s výnimkou súdom upravených rodičovských práv a povinností. Pre nerešpektovanie uloženého zákazu otcom, matka podala na otca trestné oznámenie a po vznesení obvinenia bol otec vzatý do väzby dňa 21.03.2019. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku v trestnom konaní, kedy u otca nebola zistená závislosť na alkohole a možnosť riešenia maladaptívneho správania sa otca podrobením sa psychoterapie a sociálnemu výcviku pri úplnej absencii alkoholu, bol otec dňa 11.06.2019 prepustený z väzby. Otec rešpektoval súdom uložené povinnosti v trestnom konaní. Po prepustení z väzby bol rozhodnutím súdu v lete roku 2019 upravený asistovaný styk otca s maloletým v Centre pre deti a rodinu, kedy došlo k obnoveniu vzťahu otca s maloletým. Ďalšie stretávanie maloletého s otcom v domácom prostredí otca a starých rodičov súdnym rozhodnutím upravené nebolo. Takto nastavené stretávanie prebiehalo do 01.10.2019, kedy sa matka na pojednávaní vyjadrila, že maloletý so striedavou starostlivosťou nesúhlasí. Od 04.10.2019 neumožnila otcovi, aby sa s maloletým stretával, nakoľko mal pred učiteľkou v škôlke sa vyjadriť, keď bol maloletý u otca, že tento ho fackoval, ubližoval mu a kričal na neho. Toto potvrdil mal. L. počas výsluchu dňa 15.11.2019. Je však potrebné uviesť, že tieto tvrdenia maloletého sa nezakladajú na pravde, v konaní neboli preukázané. Otec a starý otec, ktorý sa v čase stretávania otca s maloletým nachádzal v spoločnej domácnosti, toto vylúčili. Znalkyňa konštatovala, že maloletý ani raz neuviedol negatívny zážitok s otcom, ktorý sa týka výsostne jeho. Negatívne tvrdenia voči otcovi sa spájali len so správaním otca voči matke a maloletý uvádzal nacvičené frázy, ktoré mu matka podsúvala. Otec ma bil, bil mamu. O bitke hovorí maloletý otvorene, pokojne, plynule (naučene bez emocionálnych prejavov znaky anhedónie, odpovedá naučené nie požadované). Nakoľko otec porušil zákazy uložené v trestnom konaní bol vzatý do väzby dňa 09.11.2019 a bol prepustený z väzby dňa 10.02.2020, pri súčasnom uložení primeraných povinností a obmedzení a dohľadu aprobačného a mediálneho úradníka. Opätovne bolo upravené asistované stretávanie otca s maloletým. K stretávaniu však nedošlo. Maloletý otca odmietal a matka nevedela maloletého na stretnutia s otcom pripraviť. Nerealizovalo sa ani súdom uložené psychologické poradenstvo pre maloletého.

3. Znalkyňa potvrdila, že maloletý je ľahko ovplyvniteľný matkou, pre jeho vzorec správania podlieha výrazovým prejavom matky, jej očakávaniam. Prejavy matkinej spokojnosti sú do veľkej miery u maloletého zdrojom vlastnej spokojnosti a preto sa usiluje svoje správanie korigovať podľa jej očakávaní. Matka nekoriguje hostilné vyjadrenia o otcovi, formulácie expresívneho charakteru. Akceptuje ich a neverbálne podporuje. Matka maloletého nevytvára príležitosti pre stretnutia maloletého s otcom, nepodporuje maloletého v stretnutiach tak, aby sa vytváral otcovi pozitívny obraz. Ďalším problémom je trvanie zákazu priblíženia otca k matke a preberanie maloletého starým otcom. Je narušené tým, že maloletý odmieta i rodinu otca. Na strane otca existuje veľa prekážok, ktoré bez pomoci matky nie je možné eliminovať. Matka vytvára prekážky v interaktívnom vzťahu L. s otcom, vytvára bariéru pre znovuo tvorenie emocionálneho vzťahu. Matkin emocionálny vzťah je sýtený v novom partnerskom vzťahu a je vďačná skôr zato, že sa vytvára pozitívny citový vzťah medzi maloletým a X., ktorý má

rámec pozitívnych zážitkových kontaktov. Podľa matky je ideálnym modelom výchovnej starostlivosti, aby sa maloletý naviazal na jej súčasného manžela, s ktorým si plánujú budúcnosť do tej miery, že maloletý v súvislosti s rodinnými plánmi prejavuje radosť. Maloletý je citlivo viazaný na matku a je na nej emocionálne závislý. Matku vníma ako obohacujúcu a láskavú bytosť. Citová väzba na otca je negatívna, popiera jeho úlohu vo svojom živote, nazýva otcom X. súčasného priateľa a manžela matky maloletého. Maloletý odmieta akýkoľvek kontakt s otcom, dokonca odmieta stretávanie s otcovou celou rodinou. Z hľadiska aktuálneho záujmu dieťaťa nie je žiaduci žiadny kontakt maloletého s otcom. Vzťah maloletého s biologickým otcom možno efektívne obnoviť iba s podporou matky, ktorá však úplne absentuje. Maloletý profiluje otca v negatívnej podobe, čo je vzhľadom k tomu, že s ním trávil aktívne čas pred uväznením, nie prirodzeným javom. Znalkyňa nachádzala vyjadrenia, ktoré nie sú adekvátne pre jeho fyzický vek. V rozhovore formuluje myšlienky, ktoré nie sú k jeho veku primeranými.

4. Vykonaným dokazovaním tak bolo preukázané, že zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky je najvhodnejšou možnosťou výchovného prostredia. Maloletý je na starostlivosti matky závislý. Osobné predpoklady matky osvedčuje v dlhodobej výchove a starostlivosti o maloletého od jeho narodenia. Poskytuje mu sociálnu a emocionálnu podporu. Pri určení výživného 50,- eur súd prihliadol na príjmy oboch rodičov, výdavky a odôvodnené potreby maloletého, zisťoval pomery na strane rodičov. Matka pracuje na dohodu s vymeriavacím základom 110,- eur, poberá prídavky a daňový bonus. Žije v spoločnej domácnosti s jej manželom X. E., plnoletým synom pochádzajúcim z matkinho predošlého vzťahu a mal. L.. Manželia stavajú rodinný dom v D., maloletý má X rokov, navštevuje 1. stupeň základnej školy. Nemá vážne zdravotné problémy. Matka má bežné mesačné výdavky zodpovedajúce jeho veku a odôvodneným potrebám. Otec žije so svojimi rodičmi, dňa 30.12.2019 bol prepustený z dôvodu zatvorenia reštaurácie a následne bol rok a pol na úrade práce. Dňom 03.05.2021 si založil živnosť na pohostinskú činnosť a výrobu hotových jedál, ktorú prevádzkoval u svojho švagra. Živnosť mu zanikla 05.01.2022, odvtedy je evidovaný na úrade práce, podporu nepoberá. Otec pravidelne platí na maloletého výživné v sume 50,- eur a podieľa sa na spoločných výdavkoch na domácnosť sumou zhruba 100,- eur mesačne. Rodičia otca maloletého sú dôchodcovia.

5. Pokiaľ ide o stretávanie otca s maloletým, k obnove narušeného vzťahu otca s maloletým je potrebná dlhodobá a intenzívna odborná intervencia. Je nepochybné, že maloletý je vo vzťahu k otcovi negatívny. Toto súvisí s tým, že je negatívne emočne naladený v dôsledku minulého správania sa otca k matke a vedomým ovplyvňovaním maloletého matkou vo vzťahu k otcovi, ktoré sa stále prenáša a upevňuje prostredníctvom postojov matky k otcovi. Vzťahy medzi rodičmi maloletého sú naďalej rozvrátené, k zlepšeniu situácie neprispieva ani vedené trestné konanie voči otcovi, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. V konaní neboli zistené nevhodné výchovné metódy, ani patologicky vzťah maloletého k otcovi a jeho starým rodičom. Preto súd nariadil výchovné opatrenie, ktorým uložil rodičom a maloletému povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Nariadené výchovné opatrenie realizovaného Centrom pre deti a rodiny je v prospech maloletého a jediným spôsobom ako sanovať narušené rodinné vzťahy a tiež matke maloletého poskytnúť individuálne psychologické poradenstvo za účelom jej motivácie na obnovenie vzťahu otca s maloletým. Keďže zo správy centra jednoznačne vyplýva, že matka nerešpektuje rozhodnutia súdov, nezúčastňuje sa stretnutí, proklamuje, že reálne nemá záujem o riešenie situácie, pričom maloletý začal spolupracovať s pracovníkmi centra, bolo evidentné, že nastal pokrok vo vzťahu k obnoveniu stretávania sa s otcom. Sanovať tak vzťah otca a maloletého je treba cez ich vlastnú skúsenosť a spoločné zážitky a využitím asistovaného styku. Preto súd upravil stretávanie sa otca s maloletým každý párný víkend. Po obnovení vzťahu otca s maloletým súd upravil stretávanie otca s maloletým každý párný víkend od piatka od 15.30 hod. do nedele do 18.00 hod.. Súd zároveň zamietol návrh starých rodičov na úpravu stretávania sa s maloletým, keďže otec s nimi žije v spoločnej domácnosti a starí rodičia tak budú mať priestor na pravidelné stretávanie sa. Návrh na zmenu zverenia súd vylúčil na samostatné konanie a o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka maloletého a to proti výrokom III., IV., V. a IV. napadnutého rozsudku. Poukázala na tú skutočnosť, že súd nevyhovel jej návrhu na odročenie pojednávania, ktorého sa nemohla zúčastniť z objektívnych dôvodov. Rovnako žiadala súd, aby doplnil dokazovanie výsluchom maloletého, kedy od posledného výsluchu konaného v roku 2019 uplynul značný časový odstup. Súd tak nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a predovšetkým nedostatočne vypočul samotného maloletého. Súdu bolo známe, že maloletý pravidelne navštevuje psychologičku, avšak na jej zistenia vôbec neprihliadal. Rovnako navrhla v konaní vypočuť aj manžela matky. Predložila tiež práce mal. L., ktorý sa odmieta v škole podpisovať priezviskom J.. Matka poukázala na všetky skoršie vyjadrenia a písomné podania adresované súdu. Mala zato, že súd nedostatočne vykonal dokazovanie, dokazovanie vyhodnotil jednostranne len v prospech otca bez

ohľadu na najlepší záujem maloletého. Za posledné mesiace sa zdravotný stav maloletého opätovne zhoršoval, čo sa prejavilo pomočovaním, budením sa v nočných hodinách a zhoršujúcim sa prospechom v škole, tak matka koncom mája 2021 oslovila s týmto problémom p. M., p. Y. a p. X.. Tieto reagovali tak, že je potrebné postupovať podľa vydaného neodkladného opatrenia a matka má osloviť lekárov. Matka na základe odporúčania opatrovníka vyhľadala odbornú psychologickú a urologickú pomoc a oslovila odborníkov. Na základe opakovaného pomočovania navštívila urológa, ktorý doporučil psychologické vyšetrenie. Psychologička sa vyjadrila k psychickému stavu maloletého a uviedla, že L. má dva problémy B. a C., miesto, kde žije otec. Spomína si na otca ako na neho kričal, bil ho a rozbíjal veci. Mala zato, že dieťa prežilo opakované traumy vyvolané správaním sa otca. Psychologička v závere uviedla, že pravidelné návštevy v L. predstavujú neprimeranú záťaž a výrazne sa prejavujú na jeho psychickom stave. Toto opakovane potvrdila C.. S. E. v správach zo dňa 13.07.2021, 10.08.2021. Pri návšteve psychologičky dňa 13.09.2021, táto skonštatovala, že kontakt s dieťaťom je zlepšený, spontánne komunikuje, je ochotný odísť od matky, hrá sa s ponúknutými hračkami, nevlastného otca volá tatinko. Matka maloletého na stretnutia v L. pripravovala, strach, obavy, úzkosť a depresie vyvolali u maloletého zhoršenie jeho zdravotného stavu. Matka sa snažila v centre poprosiť otca, aby doprial jej maloletému trochu času, čo otec absolútne odmietol. Dokonca bolo na matku podané trestné oznámenie. Nie je pravdou, že by ona svojvoľne viackrát neprišla na stretnutia, ako to otec uviedol v návrhu na výkon rozhodnutia. Pokiaľ sa stretnutie neuskutočnilo, bolo to tak vždy z dôvodu prekážky na strane centra, alebo na základe zdravotnej prekážky na strane maloletého. Uviedla, že nijako neovplyvňuje vnímanie maloletého to čo prežíva sú jeho vlastné pocity. Poukázala na závery znaleckého posudku realizovaného v súdnom konaní, kde matka je pre maloletého zdrojom pocitu bezpečia, lásky a porozumenia a naproti tomu vzťah k otcovi je na opačnom póle. Mala preto zato, že rozsudok súdu prvej inštancie absolútne nezodpovedá vykonanému dokazovaniu, je vyslovene v neprospech maloletého L., pretože súdu je zrejmy pretrvávajúci strach maloletého zo svojho biologického otca. Súd nemohol dostatočne posúdiť, čo je najlepší záujem maloletého, keď nebol riadne vypočutý.

7. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril otec maloletého, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie s vyčerpávajúcim, zrozumiteľným odôvodnením tohto rozhodnutia. Na úvod uviedol, že sa ťažko zmieruje s rozhodnutím súdu, kde po troch rokoch od jeho začatia sa skutkový stav jeho stretávania so synom zmenil od pravidelnej striedavej starostlivosti až na stav, kedy syna dva a pol roka nevidel. Pokiaľ matka poukazuje na postup súdu pri pojednávaní, matka opakovane chcela spraviť obštrukciu v konaní a oddialiť meritórne rozhodnutie. Všeobecne len uviedla, že sa nemôže zúčastniť pojednávania, lebo sa stará o chorého syna. Takáto výhovorka v minulosti častokrát opakovane poslúžila na ospravedlnenie a nedodržanie súdom nariadeného neodkladného opatrenia. Matka dlhodobo mala vedomosť o termíne pojednávania, no čakala až do dňa pojednávania so svojou žiadosťou. Je nutné zdôrazniť, že matka nebola tou osobou, čo bola chorá a jej zdravotný stav jej nebránil v účasti na pojednávaní. Okrem toho matka nie je povinná zúčastniť sa pojednávania a preto súd mohol rozhodnúť vo veci aj bez jej prítomnosti. Navyše matka bola riadne zastúpená právnym zástupcom, pričom zo žiadosti o odročenie pojednávania nevyplýva, že by sa právny zástupca nemohol zúčastniť pojednávania. Rovnako za nedôvodné považuje námietky matky, že nebolo rozhodnuté o jeho návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia. Matka aj naďalej neumožňuje stretnutia a nepripravuje maloletého na stretnutia v CDR. Pokiaľ matka namieta, že súd neprihliadol na zistenia psychologičky p. J. a prácami maloletého, či lekárskymi právami, v danom prípade napáda vyhodnotenie skutkového stavu zo strany súdu a nie, že súd nevykonal dôkaz. Tieto dôkazy by však nepriniesli nič potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Znalkyňa konštatovala manipuláciu maloletého zo strany matky a pokiaľ ide o výsluch p. E., tak matka vôbec nekonkretizovala za akým účelom by mal byť vypočutý. Matka maloletého ani doteraz nevysvetlila, z akého dôvodu sa na stretnutia v minulosti nedostavila aspoň ona. Otec L. nevidel viac ako dva a pol roka. V posudku sú odhalené veľmi závažné zistenia ohľadom manipulácií matky, ktoré neboli dostatočne premietnuté v konaní o starostlivosti maloletého, znalkyňa si totiž okamžite všimla nevieryhodnosť tvrdení matky. Matka ovplyvnila maloletého aj pred samotnou znalkyňou. Matka neustále manipuluje maloletého a prispôsobuje si ho podľa svojich potrieb, uvádza mu nepravdy o otcovi a zakoreňuje v ňom anamozitu vo vzťahu k otcovi. Len v dôsledku konania matky sa tento vzťah pretrhol a to z dôvodu, že matka sa otcovi mstí za jeho správanie voči nej a používa bezbranné maloleté dieťa. Je evidentné, že maloletý vníma otca s odporom len v dôsledku toho, čomu nahovorila matka. Psychika maloletého je už tak zasiahnutá v dôsledku manipulatívneho konania matky, že to nemá obdoby. Otec nikdy nebil, nekopal, ani inak neublížoval maloletému. Matka opakovane navštevuje lekárov za účelom vyhýbania sa dodržiavania neodkladného opatrenia. Na toto správanie sa je potrebné zareagovať a intervenovať skôr ako sa zdravotný stav dieťaťa ešte zhorší. Je to práve matka, ktorá sa snaží vytvoriť u maloletého tzv. syndróm zavrhnutého rodiča, teda otca. Vyslovil presvedčenie,

že vzhľadom na vykonané dokazovanie je súčasný zdravotný stav maloletého a samotný názor dieťaťa vo vzťahu k otcovi sú dôsledkom negatívneho vplyvu otca, ale odrazom vedomej manipulácie maloletého zo strany matky. Žiadal preto, aby autoritatívnym rozhodnutím súdu boli obnovené stretávanie sa otca s maloletým, čo napadnuté rozhodnutie predstavuje a rešpektuje práva maloletého ako aj práva otca.

8. Opatrovník k podanému odvolaniu podal písomné vyjadrenie, v rámci ktorého uviedol, že sa s rozhodnutím okresného súdu stotožňuje v plnom rozsahu, avšak vzhľadom na situáciu v rodine navrhol ústneho pojednávania na odvolacom súde.

9. K podanému odvolaniu sa rovnako vyjadril úrad komisára pre deti, ktorý uviedol, že sa plne stotožňuje s obsahom rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne a vyčerpávajúce.

10. Krajský súd ako súd odvolací vec prejednal po nariadení pojednávania a po prejednaní veci bez väznanosti na rozsahu a dôvody odvolania (§ 65 § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, a preto je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP v zásade ako vecne správny potvrdiť vo vzťahu k nariadenému výchovnému opatreniu v zmysle § 387 ods. 1 CSP a sčasti zmeniť vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým podľa § 380 CSP.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku I., II. odvolacím napadnutý nebol a preto je v časti zverenia maloletého a v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

12. Odvolací súd po nariadení pojednávania doplnil dokazovanie výsluchom opatrovníka, úlohou ktorého bolo vykonať šetrenie v domácnosti oboch rodičov, zároveň odvolací súd opätovne vypočul oboch rodičov, oboznámil rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom po sp.zn. 1T/4/2020 v spojení so zápisnicou o verejnom zasadnutí Krajského súdu Trenčína, sp.zn. 3To/47/2022 zo dňa 03.11.2022 a doplneným dokazovaním zistil nasledovné:

13. Z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp.zn. 1T/4/2020 bolo zistené, že OS Nové Mesto nad Váhom rozhodol tak, že obžalovaný B. J. (otec maloletého) je vinný, že v presne nezisteného dňa, roku 2016 v C. a na iných miestach vulgárne nadával poškodenej (matke maloletého), či už slovom, prostredníctvom SMS správ, niekedy v počte 50 až 100, telefonicky, vulgárnymi slovnými výrazmi urážal svoju bývalú družku a matku ich spoločného maloletého syna poškodenú R. L. (teraz D.). Písal jej, že ju nenávidí, vyhráza sa jej tým, že ju psychicky zničí z dôvodu, že ho opustila a k tomu mu chce ešte zobrať aj syna. Vulgárne útočil na poškodenú, jej partnera, komentoval ich vzťah, napísal jej, že je sledovaná, pričom ju v skutočnosti aj sledoval. V bode 2. obžaloby zároveň bo uznaný za vinného, že v presne nezistenom čase od 06.09. do 04.10.2019 v C. opakovane kontaktoval svoju bývalú družku R. L. prostredníctvom SMS komunikácie na jej mobilný telefón, obsahom ktorej nebola starostlivosť o ich spoločného syna, ale množstvo vulgarizmov na jej adresu, urážal ju aj jej priateľa i syna, čo ju obmedzovalo v obvyklom spôsobe života a to napriek tomu, že rozhodnutím OS Nové Mesto nad Váhom zo dňa 01.03.2019 pod sp.zn. 11P/6/2019 súd zakázal obvinenému priblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 10 m, teda v bode 1. dlhodobo prenasledoval iného takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život a zdravie, maril výkon rozhodnutia súdu rovnako ako v bode 2., čím spáchal prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 306 ods. 1 písm. a/, b/, c/, e/ Trestného zákona ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i/ Trestného zákona, v bode 2. prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/, e/ ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i/ Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s tým, že trest sa mu podmienene odkladá a určuje sa skúšobná doba v trvaní 24 mesiacov.

14. V predmetnom rozsudku sa konštatuje, že okrem iného na hlavnom pojednávaní bol prečítaný znalecký posudok znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia G.. S. J., z ktorého záverov vyplynulo, že osobnosť poškodenej je neuroticky štrukturovaná, vykazuje výraznú telesnú odozvu afektu. Jedná sa o psychosomatické ťažkosti všeobecne. Aktuálne vykazuje slabšiu schopnosť spracovávať emočne podnety, je prevažne rozladená, náladová, dysforická. Poškodená od roku 2014 trpí neurotickou poruchou, konkrétne panickou poruchou, ktorá nie je následkom konania obžalovaného voči poškodenej, avšak v situáciách prologovaného distresu, kedy poškodená prežívala z dôvodu konania obvineného sa symptómy tejto poruchy môžu častejšie manifestovať. Konanie obvineného mohla poškodená prežívať ako nepríjemné a to najmä časté telefonáty, SMSky, vyhľadávanie jej osoby obvineným, údajné sledovanie a vyhrážky mohlo u poškodenej vyvolávať obavy a strach. Poškodená má tendenciu zveličovať prežitú udalosť, napr. počas vyšetrenia zmieňuje nové hrozby, ktoré jej mal obvinený adresovať a o pôvodných sa už nezmieňuje. Boli zistené určité paradoxy napriek tomu, že

poškodená mala z obžalovaného strach a obavy, tak ho pozvala na Vianoce, dala mu kľúče, aby prišiel. Na základe tohto znalec vyhodnotil jej špecifickú, psychologickú vierohodnosť ako zníženú.

15. Na pojednávaní tiež súd prečítal znalecký posudok, znalkyne z odboru zdravotníctvo C.. D. B., z ktorého vyplynulo, že obžalovaný v čase spáchania trestného činu trpel poruchou osobnosti, konkrétne emočne nestabilnou poruchou osobnosti, s poruchou kontroly impulzov, poruchou sebaobrazu, strachom z opustenia partnerkou, potencionalom k agresivite a abuzom k alkoholu. O týchto prejavoch obžalovaný vedel. Obžalovaný netrpel, ani netrpí psychotickou poruchou, ani poruchou vnímania, či kontrolou reality. Stav obžalovaného je možné korigovať psychoterapiou, avšak vo vlastnom záujme by mal dodržiavať úplnú abstinenciu od alkoholu, tým sa jeho rysy osobnosti nebudú prejavovať sociálne neprijateľne. Psychiatrickú liečbu nevyžaduje, je schopný chápať zmysel trestného konania. Nemá poruchy vnímania, intelektu, netrpí bludnou interpretáciou reality, porucha osobnosti je ochorením celoživotným.

16. V rozsudku bolo konštatované, že bolo vykonané šetrenie pomerov na strane mal. L. dňa 25.02.2019, kde v tom čase sa matka s otcom striedali služby, pretože aj otec maloletého pracoval v reštauračnom zariadení. Matka však uviedla, že takáto starostlivosť o maloletého už nevyhovuje, pretože otec začal požívať vo zvýšenie miere alkohol. Opatrovníčka vykonala s maloletým neformálny pohovor, v ktorom uviedol, že u mamy sa mu lepšie páči, táto pije, nadáva na mamu, on by bol radšej s mamou. Táto nadáva mame aj do telefónu a jemu sa to nepáči. Chcel by, aby rodičia boli spolu ako v minulosti, ale to sa už nedá. Táto býva často opitý, bojí sa ho, lebo kričí aj na neho. S tatom nechodíeva nikde, s dedkom sa chodíeva sánkovať. Keď babka varí rád jej pomáha.

17. Rovnako v spise je zaznamenaná správa klinického psychológa G.. C. T., z ktorej vyplýva, že poškodená, teda matka dieťaťa vyhľadala pomoc psychológa z dôvodu odporúčenia zo strany učiteľky materskej školy. Na vyšetrení mal. L. uviedol, že otec býva opitý, pije, kričí, má z neho strach. Boli u neho diagnostikované intenzívne neurotické tendencie pocity strachu a situačné prejavy úzkosti priamo súvisiace so správaním sa otca.

18. Zo Zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Krajskom súde v Trenčíne dňa 03.11.2022 pod sp.zn. 3To/47/2022 bolo zistené, že na Krajskom súde v Trenčíne sa uskutočnilo pojednávanie ohľadom odvolania proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp.zn. 1T/4/2020, pričom krajský súd v prejednávanej veci rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

19. Odvolací súd rovnako doplnil dokazovanie na pojednávaní výsluchom opatrovníka, ktorému zároveň uložil, aby vykonal šetrenie v rodine. Opatrovník uviedol, že pokiaľ zisťoval pomery v škole u maloletého tam je všetko v poriadku. Zároveň opatrovník potvrdil, že sú v úzkom kontakte s Centrom pre deti a rodiny C., pracovisko L., kde s prihliadnutím na výchovné opatrenie, ktoré bolo vo veci nariadené formou neodkladného opatrenia bola zmenená psychologička, ktorá sa venovala ako maloletému, tak aj jeho rodičom, nakoľko matka dieťaťa mala proti pôvodnej psychologičke výhrady. Centrum podáva súdu v súlade s nariadeným neodkladným opatrením každé dva týždne správy o priebehu sedení. Súd prvej inštancie postupoval v posudzovanej veci k maloletému veľmi citlivo. Mal v úmysle nastaviť stretávanie sa otca s maloletým tým spôsobom, že najprv bude psychológ pracovať s maloletým individuálne, pričom až pozvoľne dôjde k rozširovaniu stretávania sa starého otca s maloletým a až na záver takéhoto výchovného opatrenia by mohlo dôjsť k nadviazaniu kontaktu s otcom. Napriek tomuto matka nariadené neodkladné opatrenie nerešpektovala. Opatrovníčka vyslovila presvedčenie, že problém nevidí v žiadnom prípade na strane odborného tímu, ani na strane starého otca, ale problém videla práve v správaní sa matky. Matka takúto odbornú pomoc nevyužíva, neumožňuje dieťaťu kontakt s biologickým otcom a ani zmena psychologičky nepomohla k náprave situácie v danej veci. Opatrovník ďalej potvrdil, že má veľmi dobré skúsenosti s prácou daného centra, ktoré nie prvýkrát pracuje s takouto rodinou, pričom u iných detí sa podarilo nadviazať kontakt s tým, ktorým rodičom na základe odborného psychologického poradenstva, pretože je jasné, že dieťa treba pripraviť na styk.

20. Matka pri výsluchu pred odvolacím uviedla, že nesúhlasí s tým, že by ona bola tým problémom, pre ktorý sa nerealizuje dané výchovné opatrenie. Napriek tomu, že od posledného kontaktu s otcom dieťaťa uplynuli 3 roky, dieťa si vie prejavíť svoj názor, čoho si je matka vedomá. Matka ďalej uviedla, že nemá v úmysle navrhnuť zákaz styk otca s dieťaťom, avšak uviedla, že ona svojím konaním chráni len dieťa. Matka ďalej uviedla, že si predstavuje styk otca s maloletým tak, že by ona s dieťaťom išla niekde na dovolenku a tam by sa náhodne s otcom stretli a takto, aby sa postupne začal budovať vzťah dieťaťa s otcom.

21. Na návrh matky reagoval opatrovník, ktorý uviedol, že dieťa je tak v zlom psychickom stave, že potrebuje odbornú pomoc a jedine prostredníctvom tejto odbornej pomoci bude spôsobilé nájsť si opätovne vzťah k otcovi s tým a že tým, kde sa má maloletý podrobiť poradenstvu je vysoko zdatný a profesionálny. Preto spôsob, ktorý navrhla matka na pojednávaní ohľadom styku otca s maloletým tak,

že by sa náhodne stretávali na prípadnej dovolenke nie je reálny. Pokiaľ sa podarilo stretnutie odborného tímu s maloletým bolo zrejmé, že maloletý má spomienky na otca, avšak reakcia matky spočívala v tom, že viackrát dieťa do centra neprivedla.

22. Otec opätovne poukázal na tú skutočnosť, že po dobu 3 rokov nemal možnosť kontaktovať sa s dieťaťom, matka dané neodkladné opatrenia nerešpektovala a to napriek tej skutočnosti, že cieľom výchovného opatrenia bolo opätovne vytvoriť vzťah maloletého s otcom tým spôsobom, že by sa mali v prvom rade podrobiť individuálnej terapii a až postupom času by dochádzalo k pokusom o zblíženie sa s otcom. Pokiaľ však matka na tieto stretnutia nechodila, nie je možné, aby otec bol viac ústretový ako doposiaľ, pretože sa voči danému rozhodnutiu ohľadom zverenia dieťaťa do výchovy, ohľadom stanovenia výživného, výchovného opatrenia, ani rozsahu úpravy styku proti rozhodnutiu neodvolal.

23. Matka zotrvala na stanovisku, že žiada, aby na pojednávaní bol predvolaný maloletý, ktorý je už spôsobilý vyjadriť svoj názor.

24. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľa odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozsudku súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Úvahy súdu obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku vyplývajú aj z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

25. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že z vykonaného dokazovania ako aj z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti obidvoch rodičov a len, ak to nie je možné, tak v starostlivosti toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady a ktorý okrem iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením dieťaťa a preto obaja rodičia majú aj rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ na ich strane neexistuje okolnosť, ktorá ich zo starostlivosti o dieťa vylučuje. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem dieťaťa, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je však otázkou právnou nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore p právach dieťaťa, kde z čl. 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale má právo aj na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov. Vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom. Len ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia. Negatívne dôsledky vznikajú v situácii, keď jeden z rodičov bráni druhému stretávať sa s dieťaťom, hoci druhý nedáva k tomu dôvod. Rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu pri výchove danú mu ust. § 26 Zákona o rodine. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo správny vzťah k tomuto rodičovi. Ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdu pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbať aj na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Pokiaľ niektorý rodičov nerešpektuje práva druhého rodiča, ako aj práva maloletého dieťaťa, sú tu vážne pochybnosti o výchovnej spôsobilosti takéhoto rodiča. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej starostlivosti vyplývajúcim z ust. 24 ods. 2 Zákona o rodine sú, že obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, striedavá starostlivosť je v záujme dieťaťa a takýmto spôsobom budú lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Odvolačný súd vychádzajúc zo skutkových okolností zistených súdom prvej inštancie dospel k záveru že v danom prípade sú splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu ust. § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine a v plnom rozsahu sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že matka dlhodobo nerešpektuje právo otca na stretávanie sa s maloletým. Záujem o maloleté dieťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (nález Ústavného súdu ČR II.ÚS 554/04). Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia a v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná (nález Ústavného súdu ČR I.ÚS 618/05). Odvolačný súd konštatuje, že prirodzeným základom starostlivosti o deti je ich vlastná rodina. Rodičia však nie sú a ani nemôžu byť jedinými nositeľmi starostlivosti o deti v modernej zložitej štruktúrovanej spoločnosti, ktorá preberá niektoré úlohy starostlivosti o deti na seba (napr. zdravotníctvo, školstvo a pod). Realizácia rodičovských práv a povinností ako i iné ďalšie práva a povinnosti rodičom k deťom, ktoré zákon rodičom priznáva, nie je ponechaná len na vôľu rodičov, ale podstatne sa dotýka celej spoločnosti. Z tohto dôvodu poskytuje štát prostredníctvom svojich orgánov dieťaťu ochranu, podporu a pomoc, a to v tých oblastiach, kde rodičia z najrôznejších dôvodov nie sú schopní alebo ochotní zabezpečiť riadnu starostlivosť a výchovu. Dieťa je jedinec, ktorý vyžaduje zvláštnu ochranu a starostlivosť. Táto ochrana je mu poskytovaná predovšetkým v prostredí jeho rodiny. Pokiaľ však rodina z najrôznejších dôvodov neplní svoje funkcie, vyžaduje pomoc zo strany spoločnosti. Všeobecne platí, že zásah štátu do rodiny je na mieste iba vtedy, keď rodina z najrôznejších dôvodov (subjektívneho alebo objektívneho charakteru) nemôže svoje funkcie vo vzťahu k dieťaťu riadne vykonávať, nezabezpečuje teda ochranu a všestranný rozvoj. Pritom v tomto smere rozhodujúcim je princíp adekvátnosti, t. j. nájdenie miery intervencie do rodiny v záujme dieťaťa a zároveň nájdenie prostriedkov tejto intervencie tak, aby tieto prostriedky boli primerané, efektívne a rýchle, a to vzhľadom na záujem dieťaťa a práva jeho rodičov. Riešenie tohto problému nie je jednoduché a je nesmierne citlivou záležitosťou súvisiacou s právom rodiny a jej jednotlivých členov na súkromie. Preceňovanie práva rodiny na súkromie znamená zbavenie dieťaťa ochrany, podcenenie tohto práva znamená nezákonný zásah do práva do práva na súkromie a môže vyvolať ďalšie nepriaznivé dôsledky. Dieťa musí byť chránené nielen proti porušovaniu jeho práv tretími osobami, ale aj proti vlastnému konaniu. Z Dohovoru o právach dieťaťa z r.1989 vyplýva, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom, na ktoré treba brať ohľad pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sú súdy povinné prihliadať najmä na záujem maloletého dieťaťa. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2, písm. Zákona o rodine rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Systém výchovných opatrení v zmysle ust. § 37 Zákona o rodine je vybudovaný systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Ako ukázala prax, veľmi účinným sa v poslednom období ukázalo najmä využitie uloženia povinnosti odborného poradenstva v špecializovaných zariadeniach, ktoré súd môže uložiť rodičom maloletého alebo dieťaťu. Hoci Zákon o rodine hovorí všeobecne o odbornom poradenstve, využíva sa prevažne psychologické poradenstvo. Toto poradenstvo vykonávajú i psychologické centrá, ktoré sú zriadené pri orgánoch sociálno-právnej ochrany detí. Poradenstvo možno uložiť jednému z rodičov, prípadne obojom rodičom spoločne, niektorému z rodičov dieťaťa alebo obojom rodičom a zároveň i dieťaťu. Poradenstvo však možno uložiť samotnému dieťaťu aj osobitne. Výhodou tohto opatrenia je, že súd po uložení výchovného opatrenia sleduje jeho vykonávanie, a to v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, v súčinnosti s obcou alebo s príslušným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené. Podľa záverov poradenstva následne rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva, prípadne jeho rozšírenie o nové ciele. Hmotno-právnou podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča, resp. oboch rodičov, či zmena postoja maloletého dieťaťa, potom môže súd využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, podkladom na hodnotenie sú mu správy predkladané osobami, ktoré spolupracujú so súdom pri sledovaní výkonu uložených opatrení. Pri vykonávaní dohľadu je to podľa potreby orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec, škola, neštátne subjekty a iné. Pri povinnosti podrobiť sa poradenstvu je podkladom správa, ktorú vyhotoví subjekt, ktorý sociálne poradenstvo, resp. odborné poradenstvo v špecializovanom zariadení, vykoná. Rozhodnutie súdu nasledujúce po zhodnotení účinnosti výchovného opatrenia môže spočívať buď v zrušení nariadeného výchovného opatrenia, alebo v uložení iného výchovného opatrenia, príp. v predĺžení doby trvania výchovného opatrenia. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel, svoje rozhodnutie zruší. Ak

naopak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže nariadené výchovné opatrenie predĺžiť, prípadne nariadiť iné opatrenie.

26. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý uložil rodičom a mal. L. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v psychologickom centre C., pracovisko L. je v celom rozsahu správny a korektný. V celom rozsahu sa stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd uložil toto výchovné opatrenie. Jeho cieľom je obnoviť narušený vzťah medzi otcom a synom, medzi rodičmi navzájom. Jedine za predpokladu, že matka bude toto opatrenie rešpektovať, dieťa riadne na takéto stretnutie pripraví a poskytne tak pracovníkom z odborným vzdelaním možnosť, aby pomohli maloletému prekonať traumu z minulosti, môže dôjsť k zmene postoja maloletého. Bez toho, aby matka poskytla potrebnú súčinnosť však k tomu nikdy nedôjde. Nie je pravdivé tvrdenie otca v tom smere, že by za túto danú situáciu mohla výlučne matka. Z genézy vzťahov tak ako boli vyššie konštatované vyplýva, že otec neunesol rozchod s matkou dieťaťa a to, že si našla nového partnera a táto situácia sa v končnom dôsledku odzrkadlila ako v postoji maloletého, ktorý bol pred týmito konfliktmi prakticky v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Na druhej strane však s prihliadnutím na čas, kedy k daným konfliktom došlo, možno konštatovať, že je nutné, aby sa vzťahy opätovne napravili. Bez odbornej psychologickéj pomoci to však zrejme nebude možné. Toto je potvrdené aj správami, ktoré predložila samotná matka v konaní ohľadom psychológov a lekárov, ktorých navštívila s maloletým. Na druhej strane však odvolací súd nemohol akceptovať návrhy matky, ktorá žiadala, aby odvolací súd v konaní vypočul maloletého. Z postoja maloletého a konania matky, ktorá za celý čas trvania neodkladného opatrenia nebola ochotná a schopná toto rešpektovať je zrejme, že takýto výsluch pred odvolacím súdom by prinieslo dieťaťu ďalšiu traumu a nevedlo by k želateľnému výsledku, nakoľko maloletý potrebuje sústavnú odbornú psychologickú pomoc, ktorá vyžaduje dlhodobú psychologickú a psychiatrickú intervenciu. Je teda zrejme, že aj prípadný samotný výsluch maloletého pred súdom by potvrdil tvrdenia matky, ktorá odmieta možnosť syna kontaktovať sa s otcom. O tomto svedčia správy opatrovníka, ktoré boli poskytnuté súdu ako aj správy Centra pre deti a rodinu C., pracovisko L., ktoré pokiaľ mali možnosť a pracovali s maloletým presne popisali psychický a fyzický stav u maloletého a zároveň aj pomenovali príčiny, ktoré k tomuto viedli. Tieto okolnosti vyplývajú aj zo znaleckého dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie.

27. Nariadené výchovné opatrenie je tak jediným možným spôsobom, aby mohol opätovne otec nadviazať styk s maloletým. Matka je povinná a v záujme vlastnom, ako aj v záujme maloletého dieťaťa rešpektovať nariadené výchovné opatrenie s tým, že odvolací súd považoval obdobie troch mesiacov podrobenia sa odbornému poradenstvu s prihliadnutím na jeho intenzitu, kedy toto sa má uskutočňovať každý pondelok v týždni za dostatočne dlhé nato, aby za predpokladu, že matka ho bude rešpektovať, aj prinieslo želateľný výsledok. Preto odvolací súd v tejto časti, teda vo výroku III. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

28. Ďalej sa odvolací súd zaoberal stykom otca s maloletým, ktorý súd prvej inštancie stanovil vo výrokoch IV., V., VI. daného rozsudku. Na základe vykonaného a doplňovaného dokazovania dospel k záveru, že je potrebné v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť, nakoľko nemožno od počiatku upravovať styk otca s maloletým tak, aby maloletý aj prespával u otca, a preto odvolací súd zvolil ten prístup, že po skončení výchovného opatrenia bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým najprv počas soboty v čase od 09.00 hod. do 15.00 hod. po dobu prvých troch mesiacov a následne bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry víkend od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod.. Povinnosti otca a matky súd ďalej definoval v ďalších výrokoch tohto rozhodnutia ohľadom vyzdvihnutia a odovzdania maloletého.

29. Rovnako nedôvodná bola odvolacia námietka zo strany matky o vykonaní posledného pojednávania v jej neprítomnosti ako aj v neprítomnosti právneho zástupcu s tým, že obaja boli upovedomení zo strany súdu, že žiadosti o odročenie pojednávania sa nevyhovie, nakoľko 06.12.2021 boli upozornení, že takýmto žiadostiam vyhovené nebude. Preto táto odvolacia námietka z pohľadu odvolacieho súdu neobstojí.

30. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie dôsledne zistil všetky dôležité okolnosti, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie, vykonal dostatočné dokazovanie a v odôvodnení rozhodnutia podrobne uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odvolacie námietky matky tvorili jej obranu už v

priebehu konania na súde prvej inštancie. Matka v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie vrátane odvolacieho súdu poskytli matke reálnu a dostatočnú možnosť na uplatnenie jej procesných práv v konaní.

31. Preto odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav pre rozhodnutie o návrhu matky a tento rozsudok spĺňa základné obsahové náležitosti najmä zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvoinštančného konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Preto odvolací súd rozhodol tak, že vo výroku o nariadení výchovného opatrenia, rozhodnutie ako vecne správne v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil stotožňujúc sa s jeho odôvodnením a vo vzťahu k úprave styku, rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

32. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 396 CSP v spojení s § 52 CMP, keďže v zásade v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a odvolací súd zároveň nezistil také okolnosti nasvedčujúce tomu, že by to nebolo spravodlivé, tak ako to predpokladá § 55 CMP. Ako bolo vyššie konštatované, obaja rodičia svojím správaním sa prispeli k vzniku tejto situácie. Otec dieťaťa požívaním alkoholu a prenasledovaním matky, a matka dieťaťa odmietavým postojom k nariadenému súdnemu opatreniu. Za takto zisteného skutkového stavu je spravodlivé, aby žiaden z účastníkov nemal právo na náhradu trov konania.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).